

תת"ע 1334/04/13 - מדינת ישראל נגד חסן פרג

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תת"ע 1334-04-13 מדינת ישראל נ' חסן
תיק חיצוני: 90501051198

לפני	כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	חסן פרג באמצעות עו"ד אמיר חאג'

החלטה

1. הובאה לפני בקשה לביטול פסק דין, שניתן ביום 6.3.13, בו נדון המבקש בהעדרו, על ידי כב' השופט א' קאופמן.
2. על פי ההזמנה לדין וכתב האישום, ביום 26.12.12, נהג המבקש במהירות של 136 קמ"ש, במקום בו המהירות המרבית המותרת היא 90 קמ"ש.
- בית המשפט הרשיע את המבקש, בהעדרו, וגזר עליו קנס בסך 1,000 ₪ ופסילה בת חודשיים, למשך שנתיים.
3. בבקשה לביטול פסק הדין, שהגיש ב"כ המבקש, ביום 23.1.19, נטען שהמבקש לא קיבל את הזימון לדין, שעל פי אישור המסירה, חזר כ"לא נדרש". צוין שבאישור המסירה אין התייחסות לשם המקבל, שם המוסר והתאריך אינו ברור. בנסיבות אלה חזקת המסירה נסתרה, ואי התייצבותו של המבקש לדין הייתה מוצדקת. צוין שהמבקש אינו מודה בביצוע העבירה המיוחסת לו, ומי שנהג ברכב, בעת ביצועה, היה מר וליד חסן, שמחזיק ברכב, בקביעות. לבקשה צורפו תצהיר המבקש ותצהירו של מר חסן, בו הוא מצהיר שנהג ברכב בעת ביצוע העבירה.
4. הבקשה הועברה לתגובת המשיבה, ביום 23.1.19, בתוך 30 יום, אולם המשיבה לא מסרה תגובתה עד יום 24.2.19. בהעדר תגובה, ביום 26.2.19, עתר הסנגור לקביעת דיון בבקשה, לצורך הבהרת מספר נקודות חשובות, לטענתו.

בנסיבות העניין, לא מצאתי להיעתר לבקשת המבקש לקיים דיון בבקשה.

נוכח העדר תגובת המשיבה, ניתנת החלטתי זו, על בסיס החומר הקיים.

המסגרת המשפטית

5. סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לדון אדם בהיעדר וקובע חזקה, שלפיה, אם הזמן ולא התייצב

בבית המשפט, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, ובית המשפט רשאי לדונו בהיעדרו. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

2(א) נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;

3(א) בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש

מאסר.....

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

6. נמצאנו למדים שבכל מקרה שנאשם הוזמן ולא הופיע לבית המשפט, הרי ניתן לדונו בהיעדרו. אולם בית משפט רשאי לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדר (את הכרעת הדין או את גזר הדין, או את שניהם).

אמות המידה המנחות את ביהמ"ש בבואו להחליט בבקשה לביטול פסק דין קבועות בס' 130(ח).

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהיעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

הסעיף קובע שני טעמים המצדיקים ביטול פסק דין: קיום סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש במשפטו או גרימת עיוות דין למבקש כתוצאה מאי ביטול פסק הדין. התנאים אינם מצטברים. מכאן שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שערי ביהמ"ש בפניו, ביהמ"ש ייעתר לבקשתו לביטול פסה"ד, גם אם אי התייצבותו נבעה מרשלנות בלבד. אולם אם אין קיים חשש כאמור נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור ידחה ביהמ"ש את בקשתו.

7. בבואו להכריע בבקשה, על ביהמ"ש לשקול מגוון רחב של שיקולים, ביניהם, חומרת העבירה, הזמן שעבר מאז נשפט, הבעיות הטכניות שמעורר הביטול, האינטרס הציבורי שביעילות הדין לעומת אינטרס הנאשם, ועוד.

החלטה

ההמצאה של ההזמנה לדין

8. המבקש טוען שלא קיבל את ההזמנה לדין.

לפסק הדין צורף אישור מסירה של ההזמנה לדין שחזר כ"לא נדרש". אישור המסירה חתום על ידי הדוור - "סמאר", וצוין בו המועד בו ביקר הדוור בכתובת הנמען, 6.2.13, חתום בחותמת דואר ישראל, הכוללת את התאריך בו נערך הביקור.

9. תקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, קובעת חזקת מסירה בעבירה בה עסקינן, כלהלן:

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239 לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן."

עולה מהאמור שאם חלפו 15 יום מיום שנשלחה ההזמנה לדין בדואר רשום, קיימת חזקת מסירה. החזקה ניתנת לסתירה, אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההזמנה לדין מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלה.

10. ב"כ המבקש העלה טענה, שלפיה, המבקש לא קיבל את ההזמנה, אולם לא הוכח לפני שכתובת אחרת של המבקש הייתה רשומה בתעודת הזהות שלו או במשרד הפנים, כנדרש על פי דין, ושהמבקש לא קיבל את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו.

11. אפנה בעניין זה לתת"ע 9379-09-17 **מדינת ישראל נ' עומר** (מיום 1.7.18), שם דחה מותב זה בקשה לביטול פסק דין, בנסיבות דומות, בהן אישור המסירה חזר כ"לא נדרש", וצוין בו שם המוסר, חתימתו ומועד המסירה, והמבקש לא הוכיח שלא קיבל את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו. כב' השופט ע' קוטון דחה ערעור על החלטה זו (**עפ"ת 17557-07-18 עומר נ' מדינת ישראל**, (26.8.18) (להלן - עניין עומר)). בהחלטתו צוין שבצדק החיל בית משפט קמא את חזקת המסירה וקבע שיש לראות במערער כמי שזומן כדין והודה במיוחס לו.

כב' השופט קוטון הפנה בהחלטתו לרע"פ 5258/14 **סמימי נ' מדינת ישראל** (3.8.14), במקרה שם הופיעה חותמת "לא נדרש" בלבד, על אישור המסירה, ובית המשפט קבע שהדבר מלמד שההזמנה נשלחה למבקש.

בית המשפט הפנה גם להחלטת בית המשפט המחוזי באותו עניין, **עפ"ת (מחוזי ת"א-יפו) 2473-07-14 סמימי נ' מדינת ישראל** (15.7.14), שקבעה שהמערער קיבל הזמנה אך לא דרש אותה, כפי שהיה צריך לעשות, ומשכך הרשעתו בהיעדרו הייתה מוצדקת.

יצוין שבעניין עומר דחה כב' השופט קוטון את הטענה לעניין עיוות הדין, מהטעם שהתצהיר שהוגש מטעם רעייתו של המערער, שלפיו, היא נהגה ברכב בעת ביצוע העבירה, לאקוני ואינו מפרט את נסיבות ביצוע העבירה, שנעברה כשנתיים קודם לכן.

12. עוד אפנה לעניין חזקת המסירה לרע"פ 8427-17 **מדינת ישראל נ' סאלם** (25.3.18) (להלן - עניין סאלם), שם נפסק:

"[...] כאשר דו"ח העבירה, ההזמנה לדיון, או כתב האישום נשלחים בדואר רשום לכתובתו של המבקש במשרד הפנים, לא תעמוד לו, ככלל, טענה לקיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבות. זאת, גם אם עבר המבקש למקום מגורים אחר מבלי ששינה את כתובתו במשרד הפנים; מסירת הזימון לאדם בוגר בכתובתו הרשומה של המבקש מהווה מסירה כדין; טענות לשיבושים בהגעת דברי הדואר יש לתמוך בחומר ממשי, ואין להעלות טענות מסוג זה בעלמא וללא כל תימוכין".

13. כן אפנה לרע"פ 2575/17 רונן גיאר נ' מדינת ישראל (מיום 6.9.17), שם אימץ בית המשפט העליון את פסק הדין של ערכאת הערעור, שקבעה שקיימת חזקת מסירה כדין, לאחר שאישור המסירה בתיק, חזר כ"לא נדרש", צוינו שם המוסר ומועד המסירה לכתובת מגוריו של המערער. טענה לעיוות דין נדחתה אף היא מהטעם שנטענה באופן כללי בלבד.

14. עולה מהאמור, בנסיבות שנפרשו לפני, בהן חזר אישור המסירה כ"לא נדרש", וצוינו שם הדוור ומועד המסירה לכתובתו של המבקש, קיימת חזרת מסירה ויש לראות בהזמנה כאילו הומצאה כדין.

עיוות דין

15. טענה נוספת שהעלה ב"כ המבקש היא שהמבקש לא ביצע את העבירה המיוחסת לו ושמי שנהג ברכב הוא וליד חסן, שמחזיק ברכב באופן קבוע. תצהירו של זה צורף לבקשה, אך לא פורטו בו נסיבות ביצוע העבירה, שבוצעה לפני למעלה מ-6 שנים, ביום 26.12.12. כאמור, טענה דומה נדחתה בעניין עומר, מהטעם שנסיונות ביצוע העבירה הנוטענת, שבוצעה כשנתיים לפני הגשת הבקשה, סמוך לשעה 3:00, לא פורטו דיון.

16. כן ראה לעניין זה ראה הלכת סאלם:

"כאמור, אין די בהכחשת העבירה בכדי להקים חשש לעיוות דין (עניין נג'אר). בעניין סמארה, טען המבקש כי אדם אחר נהג ברכבו במועד ביצוע העבירה, ולראיה צורף תצהירו של אותו אדם. נקבע, כי אין בכך די על מנת לבסס טענה של עיוות דין, שכן "תצהירו של מר יוסף סמארה, אשר ממנו עולה כי הוא ביצע את העבירה, הינו תצהיר סתמי, ואין בתוכנו כדי להעיד באילו נסיבות בוצעה העבירה, וכיצד זכור למגיש התצהיר מה היו מעשיו... כשנה טרם הגשתו של התצהיר" (וראו גם, רע"פ 2754/12 ביסמוט נ' מדינת ישראל (19.4.2012)). ברע"פ 222/13 מחמוד נ' מדינת ישראל (17.1.2013) נדחתה טענה לקיומו של עיוות דין בשל עונש פסילה ממושך שנגזר על המבקש. נקבע, כי משהוטל על המבקש עונש הפסילה המינימאלי הקבוע בעבירה בה הורשע "קשה לראות כיצד נגרם לו עוול כלשהו מבחינה זו". גם טענה בדבר פגיעה קשה בפרנסה אינה מובילה למסקנה כי מדובר בעיוות דין (עניין אלפונסו). ברע"פ 4624/13 קוזניצוב נ' מדינת ישראל (27.8.2013), נקבע כי אין די בתצהיר לאקוני, אותו צירף המבקש לבקשתו לביטול פסק הדין, שבו הועלתה טענה כללית וסתמית לפיה הוא

סבור כי הוא לא ביצע את העבירה, כדי לבסס עילה של חשש ממשי לעיוות דין".

נוכח האמור, איני סבורה שבנסיבות שלפני הוכח שנגרם למבקש עיוות דין עת נשפט בהיעדרו.

17. אשר לעונש, גם כאן לא מצאתי חשש לעיוות דין - המבקש הורשע בעבירה של נהיגה במהירות של 136 קמ"ש, במקום בו המהירות המרבית המותרת היא 90 קמ"ש, ונדון לקנס בסך 1,000 ₪ ופסילה על תנאי, בת חודשיים, למשך שנתיים. הענישה היא מידתית וסבירה.

לסיכום, בנסיבות דנן, הבקשה נדחית.

הכרעת הדין וגזר הדין יוותרו על כנם.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

זכות ערר בחוק.

ניתנה היום, כ"ח אדר א' תשע"ט, 05 מרץ 2019, בהעדר הצדדים.